

posted by Willant on 7. august 2009 - 12:13
07.08.2009 - posledná úprava článku.

[A gyógyító kőfejek legendája \[1\]](#)

Forrás: hidlap.net - Pöltl Zoltán

Vannak történelmi emlékek, amelyek hitelességét szakemberek tucatjai támasztják alá kutatásaikkal, tárgyi bizonyítékokkal. Azután vannak olyan, távoli időkre vesző események, amelyeket többen, többféleképpen magyaráznak, de nem vitatják megtörténtüket. És vannak azok a bizonyos dolgok, amelyek – a végletekig leegyszerűsítve – vagy megtörténtek, vagy nem. Az Erzsébet-parki három „gyógyító” kőfejre gyakorlatilag mindhárom megállapítás igaz, lássuk hát a városi legenda hátterét.

Az időről-időre az országos sajtóban is felkapott – főként ilyenkor, a nyári uborkaszezon idején – „gyógyító” fejek története nem az Erzsébet-parkból, hanem néhány méterrel feljebből, a Bazilikától kezdődnek, ráadásul – mint lejjebb kiderül – korántsem csak fejekről van szó, hanem egy hányattatott szoborcsoport történetéről és a történelem, valamint az emberi fantázia által köréjük szőtt legendákról. Az esztergomi Bazilikáról készült régi fotókon, rajzokon, festményeken még tisztán látszanak a főszékesegyház díszítő hatalmas szoboralakok, amelyek büszkén tekintettek a Dunakanyar irányába, és amelyek ma részben a Duna-parton, részben a főszékesegyház kincstárában találhatóak. Marco Casagrande, olasz szobrászművész alkotásai Kopácsy József hercegprímás idején, a 19. század második felében kerültek fel a Bazilika oromzatára. A figurák – szám szerint összesen kilencen – Szent Istvánt, Szent Lászlót, a négy evangélistát valamint angyalokat ábrázoltak. A korabeli képeken főképp a főszékesegyház Duna felőli homlokzatát mutatják, így ezeken Szent László, Szent István és az angyalok voltak láthatók. Túl sok idejük egyébként sem volt a század képzőművészeinek arra, hogy Casagrande alkotásait megörökítsék, mivel a 19. század vége felé a szobrok – mint kiderült: rossz minőségű – kőanyagát kikezdte az időjárás, az alkotásokról kisebb-nagyobb darabok váltak le, és a több, mint hatvan méteres magasság miatt félték, hogy komoly baleseteket okozhatnak. Ezért emelték le az 1890-es években mind a kilenc szobrot a főszékesegyházról, majd azok többségét, a jobb állapotban lévőket a Bazilika kincstárában található mintateremben helyezték el, három kopottabb, viszonylag rosszabb állapotban lévő szoboralak fejét pedig a Prímás Palota kőkerítésébe építették be.

A jelenleg a kőkerítés tövében látható kőfejek eredetileg ennél jóval magasabban ékesítették a kerítést, az elmúlt több mint száz év alatt kerültek a mai helyzetükbe. A 19. század végén, de még a múlt század közepe után is a Prímás Palota ezen kerítéséig ért a Duna, akkoriban még a kőkerítésből kiálló fémkarikákhoz kötötték ki a különböző vízi alkalmatosságokat, hajómalmokat. A kerítésbe beépített kőfejek ekkor még két méter magasan voltak, hogy hogyan kerültek „lejjebb”, arra a magyarázatot a történelem sötét lapjain kell keresnünk. Pontos adat ugyan nincs rá, hogy mikor töltötték fel a mostani Erzsébet parknál lévő részt, de az biztos, hogy két-három méterrel megemelkedett a talajszint, így történhetett, hogy a kőfejek közvetlenül földközelségbe „kerültek”.

Ennél méltatlanabb dolog is történt a fejekkel, melyek története az alig egy évszázad alatt összeforrott az Erzsébet park, illetve a Prímás Palota történetével. Történt ugyanis, hogy a Mindszenty bíboros miatti bosszúból 1949-től 1955-ig e helyen (ma már szinte lehetetlen felfogni) szemétteltelepet létesítettek. Tették mindezt annak ellenére, hogy előtte a parkban még egy kis tavacska is volt, ott ahol a Szulejmán-lejáró található. Aztán a politikai enyhülést követően a park és a palota előtti térség park jellegét öltött, s a gondozott kialakításnak köszönhetően újra láthatóvá váltak a kőfejek.

A gyógyító kőfejek legendája

Zverejnené na Turisticko-informačná stránka Štúrova (<http://www.w.sturovo.com/drupal>)

Az alkotások – amelyek valószínűleg a Casagrande szoborcsoport három evangélistáinak portréjai – az ezredfordulót követően egy egyre ismertebb legenda főszereplőivé váltak, idővel kisebb fajta zárandokhelyé vált az Erzsébet park azon része, ahol a három „gyógyító kőfej” található, ahol súlyos betegségekből gyógyulást remélők pihentek meg. A Prímás Palota kerítésének ezen részén volt idő, amikor sorok kígyóztak, ha pedig éppen nem volt „kliens”, akkor a hála és reménység virágai, illetve mécsesek díszítették az egykor szebb reményű alkotásokat. A három kőfejnél valakik még a gyógyítási fázisoknál eltöltendő perc időket is odaírták az egyes töredékekhez. S bár konkrét gyógyulásokról ugyan nem lehetett hallani, de tény, hosszú idő óta zárandokolnak el sokak ide. A park ma már nyugodt, a „gyógyító” kőfejek híveinek száma mintha csökkenne, de néha még ma is kijárnak feltöltekezni, megszabadulni a betegségektől. A legenda tovább él.

Marco Casagrande (1804 – 1880) velencei szobrászművész Pyrker János egri érsek meghívására az 1830-as években érkezett Magyarországra. Itt készült alkotásai közül az egri székesegyház, a Fáy-kastély, valamint az esztergomi Bazilika szobordíszai a leghíresebbek. Művei között nemcsak az egyházi megrendelésekben szereplő szentek és bibliai alakok megformálása, de az európai kultúrtörténet számos figurájának ábrázolása is szerepelt.

Casagrande Pesten telepedett le, ott alapított szobrászműhelyt és iskolát. Bekapcsolódva a magyar művészeti életbe, részt vett a Mátyás-emlékmű pályázatán, de tervet adott be az 1848-as forradalom tiszteletére készítendő Szabadságoszlopra is. Személyében nemcsak a monumentális szobrászat de a kispasztika mestere is megjelent a 19. századi magyar művészeti életben.

A szoborfejekhez egyéb legenda is kapcsolódik: sokan úgy vélték, hogy a három fej magnetikus kisugárzásának köszönhetően hagyták el a tatárok egykor Esztergomot. A gyógyító erejükkel kapcsolatos hiedelmekkel szemben ez biztosan nem igaz, hiszen Casagrande szobrai bő hatszáz évvel később készültek, és még ennél is később kerültek a vár alá, az Erzsébet-park kerítésébe.

A kúra

A kőfejek legújabb kori legendáriumának gerincét az a hipotézis adja, hogy a három szoborfej gyógyító erővel bír. Azoknak, akik eme misztikus eszközökkel szeretnék kúraltatni magukat kötött szabályok szerint kell a helyen viselkedniük. A kúra menete a következő: tíz percet az első, öt percet a második és nyolc percet a harmadik előtt állva kell eltölteni. A helyszínen két nagyobb pad is áll, ez vagy függetlenül a kőbakoktól, vagy szándékosan került a fal mellé, aki a magnetikusság vagy nyavalyája miatt már nem bírja szusszal állva, az le is ülhet. Tudományos magyarázat persze nem jár ha valaki mégis meggyógyulna a vélt delejesség hatására, de a kőfejek jótékony hatásáról elárulhat valamennyit a nap, mint nap melléjük helyezett virágok és mécsesek sora.

Adresa zdroja (modified on 07.08.2009 -

12:13):<http://www.w.sturovo.com/drupal/content/gyogyito-kofejek-legendaja?page=0>

Odkazy

[1] <http://www.w.sturovo.com/drupal/content/gyogyito-kofejek-legendaja>